

***«ΤΕΧΝΗ, τεχνικές & εργαλεία
για σύγχρονη και ασύγχρονη
Μάθηση/Διδασκαλία»***

Απρίλιος 2021

Σοφία Τριανταφύλλου
ΣΕΕ Αειφορίας-ΠΕΚΕΣ Θεσσαλίας

Αξιοποίηση **μη** εκπαιδευτικού βίντεο

❖ Γιατί είναι Τέχνη και η δημιουργία/παραγωγή video

Οι κινούμενες εικόνες (video) λειτουργούν ως εφελτήριο μάθησης

σε συλλογικό και ατομικό επίπεδο γιατί :

- Διατηρούν σε εγρήγορση όλη την τάξη και δη τους μαθητές με διαγνωσμένες ή αδιάγνωστες ΣΣΔ
- Αναβαθμίζουν την ενεργητική μάθηση
- Διαμορφώνουν συναισθηματική νοημοσύνη
- Ενδυναμώνουν την θετικής υφής αλληλεπίδραση
- Αναπτύσσουν την κριτική ικανότητα

- Προσδίδουν στη διδασκαλία παιγνιώδη μορφή
- Προάγουν την φαντασία
- Βελτιώνουν την παρατηρητικότητα
- Διευκολύνουν την ομαδοσυνεργατική προσέγγιση της μάθησης
- **Κατευθύνουν τον μαθητή έμμεσα στη Γνώση**

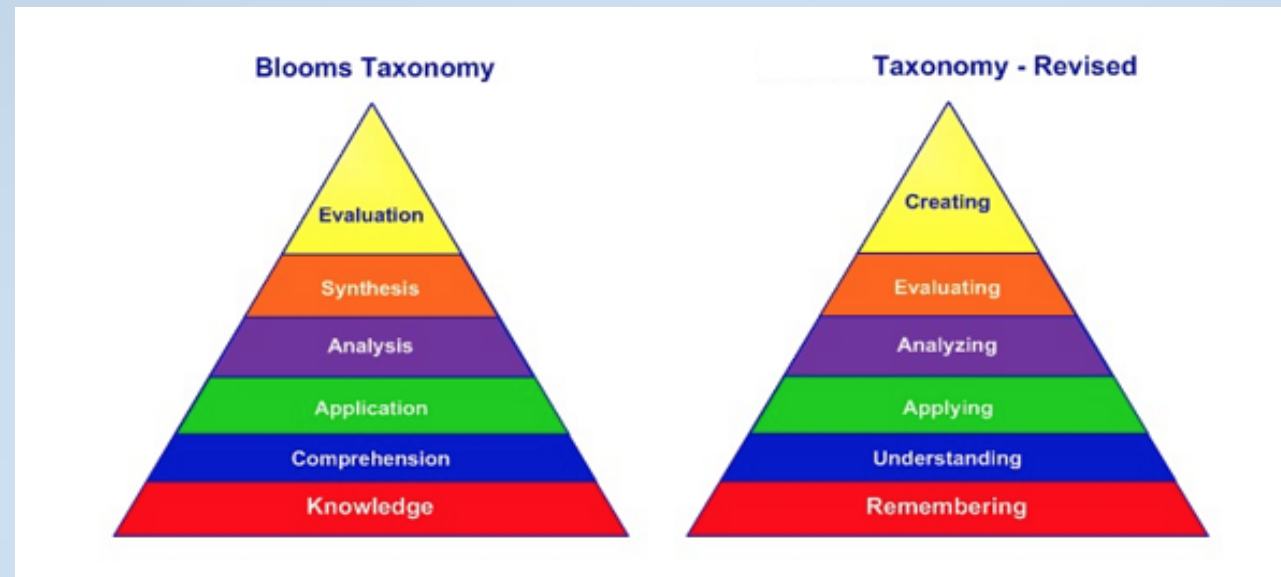
Η επιλογή video στην μαθησιακή διαδικασία :

- Κατάλληλο για την ηλικία των διδασκομένων (?!)
 - Χωρίς ενδιάμεσα διαφημιστικά spot
 - Διάρκειας από 1,5 -10' σε μία διδακτική ώρα
 - Με περιεχόμενο σαφές και έγκυρο
- ❖ Ένα video διαφήμισης μπορεί να αξιοποιηθεί κατάλληλα, εάν τεθούν εξ αρχής και γνωστοποιηθούν στους μαθητές οι στόχοι.

Στοχοταξινόμια κατά Bloom > 1956 & αναθεωρημένη κατά Anderson and Krathwohl > 2001

- (Η μόνη διαφορά -και είναι σημαντική-, στην αναθεωρημένη στοχοταξινόμια είναι η αναστροφή στα σημεία 5. και 6. - όπως διαφαίνεται στην εικόνα -)
- ❖ Ας την έχουμε υπόψη πριν από κάθε διδακτική ενότητα που καλούμαστε να φέρουμε εις πέρας, για να 'κατευθύνουμε' τους μαθητές μας προς το ευκαίιο!

1. Μάθηση/ανάκληση πληροφοριών
2. Κατανόηση
3. Εφαρμογή
4. Ανάλυση
5. Αξιολόγηση
6. Σύνθεση/Παραγωγή

Στοχοταξινόμια
(η εικόνα διαβάζεται
από κάτω προς τα
πάνω)

Στόχοι για το συγκεκριμένο video :

- **Γνωστικοί** : να κατανοήσουν την έννοια της συλλογικής προσπάθειας μέσα από τη δομή, τις αρχές και την λειτουργία της Ομάδας
- **Λειτουργικοί** (δεξιότητες) : να εξασκηθούν στην αποκωδικοποίηση κινούμενων εικόνων, συμβόλων, φράσεων κ.ά.
- **Θυμικοί** (στάσεις-συμπεριφορές) : να κινητοποιηθούν προς την κατεύθυνση ψυχοκοινωνικής ευεξίας εαυτών και άλλων

Κοινό & Διάρκεια:

- **Μαθητές** : ηλικιακό εύρος 5-85!!!!!!!
- **Χρονική διάρκεια** : 1 διδακτική ώρα (45-50 ')

Δραστηριότητες :

1. **Ιδεοθύελλα** -συνειρμική έκφραση-, μετά την προβολή του video
2. **Παραγωγή προφορικού λόγου/Χωρισμός σε 3 ομάδες** (αντίστοιχα με τις ομάδες του video) με παρεμφερείς ερωτήσεις στην κάθε ομάδα από το διδάσκοντα και απαντήσεις από την κάθε ομάδα προφορικά (π.χ. *"Τι νομίζετε ότι κάνουν"*, *"Γιατί αντιδρούν έτσι"*, *"Συμφωνείτε ή διαφωνείτε και γιατί?"* *"Πως θα αντιδρούσατε στη θέση τους"* *"Υπάρχει κάποιος/α που δεν είδαμε και που συντόνισε την ομάδα"* *"Γιατί σας άρεσε ή γιατί δεν σας άρεσε"* *"Με ποιον ταυτίζεστε"* *"Σκέφτονται όλοι το ίδιο στην ομάδα"* κ.ά.).

Δραστηριοτήτων συνέχεια

- 3. Μικρής διάρκειας **‘διάλεξη’** από το διδάσκοντα για τη δομή-λειτουργία-στάδια της Ομάδας και τους ρόλους (καθοδηγητής, διαμεσολαβητής, κριτικός κ.λ.π.) στην ομάδα
- 4. **Παραγωγή γραπτού λόγου** - μικρό κείμενο-, σε ατομικό επίπεδο με κοινό θέμα : *«Γράψτε μια δική σας ιστορία σε σχέση με τη λειτουργία μιας Ομάδας σε μία κατάσταση χ, στην οποία ομάδα συμμετέχετε κι εσείς, ορίστε τον ρόλο σας και τα αποτελέσματα»*
- 5. **Αναστοχασμός** : α. σύνοψη των όλων από το διδάσκοντα και β. ερωτηματολόγιο (10-12’) και συζήτηση σε σχέση με τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου.

Σχετικά με τη 'διάλεξη' (στις δραστηριότητες):

❖ Η 'Διάλεξη/εισήγηση του διδάσκοντα σε μία διδακτική ώρα να αφήνει χώρο και χρόνο και στους μαθητές

• Π.χ. η σχετική με το βίντεο διάλεξη να περιλαμβάνει : **A. Ορισμό**

• *«Ομάδα ορίζεται ως μια συνάθροιση στην οποία κάθε άτομο έχει συνείδηση της παρουσίας των άλλων, αλληλεπιδρά με τους άλλους, δέχεται ότι έχει δικαιώματα και υποχρεώσεις ως μέλος αυτής, μοιράζεται μια κοινή ταυτότητα, ενώ παράλληλα βιώνει κάποια μορφή εξάρτησης από τους άλλους για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο».*

• Douglas, 1997

• *«Η αφομοίωση ενός σκοπού κεντρίζει την δημιουργικότητα, μετατρέποντας τα άτομα σε ομάδες δυναμικές με στίγμα, ευαισθησία και αφοσίωση»*

Peters και Waterman, 1982

B....διάλεξης συνέχεια

Περί 'Δυναμικής των Ομάδων' και 'Θεωρίας του πεδίου' & Αρχών

- «Σ' ένα ορισμένο περιβάλλον, μια συγκεκριμένη κατανομή δυνάμεων καθορίζει την συμπεριφορά ενός συγκεκριμένου αντικειμένου (ατόμου ή ομάδας) που έχει συγκεκριμένες ιδιότητες.

K. Lewin, 1943

Σχετικά με τη διάλεξη...

- Γ. Στάδια ομάδας (Forming Storming Norming Performing & Adjourning)
- 1. Σχηματισμός (γνωριμία, λειτουργία, στόχοι, ρόλος)
- 2. Καταιγισμός (αρνητικότητα, αμφισβήτηση, επικρίσεις, σύγκρουση)
- 3. Συντονισμός (έναρξη, ομαλοποίηση, εξέλιξη)
- 4. Δράση (συνεργασία, αλληλεξάρτηση, απόδοση, αποτελεσματικότητα)
- 5. Τερματισμός-πένθος (επίτευξη, ολοκλήρωση εργασιών, φάση αποχωρισμού)

Στην φάση του αναστοχασμού (στο πέρας των δραστηριοτήτων)

❖ Με την πρώτη ερώτηση κατανοούμε και κατανοούν και οι μαθητές ως ομάδες, εάν ήταν εφικτή η συνεργασία στην ομάδα τους (διότι η απάντηση πρέπει να αντιπροσωπεύει την πλειονότητα των μελών της κάθε ομάδας)

1. (ανά ομάδα 1 απάντηση) **Πιστεύετε στη δυναμική της ομάδας?**

- α. Ναι, όλοι μαζί μπορούμε!
- β. Όχι, η ομάδα με αποπροσανατολίζει...
- γ. Δεν ξέρω!

2. (ατομικό) **Στην ομάδα ποια θέση αναλαμβάνετε :**

- α. του καθοδηγητή
- β. του κριτικού
- γ. του διαμεσολαβητή

❖ Με τη δεύτερη ερώτηση, αυτό που θέλουμε να εκμαιεύσουμε , είναι το 'γνώθι σαυτόν' του κάθε μαθητή

Επικοινωνία => το περιεχόμενο και η ερμηνεία του μηνύματος καθορίζουν την μορφή της

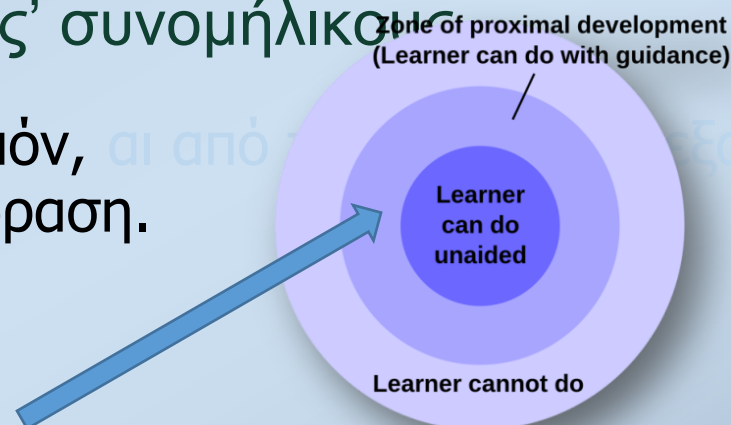
Βαϊκούση, 1999

- ❖ Με τους μαθητές μας οφείλουμε να είμαστε σαφείς ως προς το περιεχόμενο του μηνύματος και κυρίως ως προς την μετάδοσή του, για να είναι η αποκωδικοποίηση/ερμηνεία εφικτή από τον αποδέκτη/μαθητή, ούτως ώστε η επικοινωνία μας να είναι και :
Αναλογική => στάση σώματος, κίνηση, διαβαθμίσεις φωνής και
Αριθμητική => ανταλλαγή πληροφοριών, διαμεταφορά στάσεων/γνώσεων χωροχρονικά και το αποτέλεσμα της διδασκαλίας μας (μηνύματος) να αποβαίνει στο ζητούμενο δλδ. στη μάθηση

Επικοινωνία και εφαρμογή στην πράξη

- Ο σημαίνων σοβιετικός **ψυχολόγος Lev Vygotsky (1896-1934)** 'οριοθετεί' την απόσταση των εξελικτικών επιπέδων, όπως αυτά δημιουργούνται, με ή χωρίς καθοδήγηση/βοήθεια στη μαθησιακή διαδικασία από ενήλικα ή από 'ικανότερους' συνομήλικους.
- Η δυνητική ανάπτυξη της ζώνης/επιπέδου λοιπόν, εξαρτάται άμεσα από την κοινωνική αλληλεπίδραση.

- Αυτή την λειτουργία την ονομάζει : **«Ζώνη Επικείμενης Ανάπτυξης»**

- ❖ Και επειδή οι εκπαιδευτικοί πέραν από το να είμαστε να είμαστε γνώστες του αντικειμένου μας, καθώς και διευκολυντές και εμπυχωτές, ας μεριμνήσουμε και γι'αυτή την παράμετρο της **«Επικείμενης Ζώνης Ανάπτυξης»**, στη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Βιβλιογραφία προτεινόμενη :

Gouseti, A. (2014). Digital Technologies for School Collaboration, London, Palgrave Macmillan

Hall, T. (2018). Education, Narrative Technologies and Digital Learning, London, Palgrave Macmillan

Karppinen, P. (2005). Meaningful Learning with Digital and Online Videos: Theoretical Perspectives *AACE (formerly AACE Journal)*, 13 (3), 233-250.

Lewin, k. (1948). Resolving social conflicts; selected papers on group dynamics, New York, Harper & Row

Ματσαγγούρας, Η. (2008). Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας. Η Σχολική Τάξη. Αθήνα, εκδόσεις ΓΡΗΓΟΡΗ

Παπαδημητρίου, Σ. (2014). Καλές πρακτικές αξιοποίησης του βίντεο στη μάθηση. Στα Πρακτικά του 1ου Πανελληνίου Συνεδρίου eTwinning «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στα συνεργατικά σχολικά προγράμματα» Πάτρα (2014) στη url :

https://www.academia.edu/10114019/%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%AD%CF%82_%CE%A0%CF%81%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82_%CE%91%CE%BE%CE%B9%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%AF%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%92%CE%AF%CE%BD%CF%84%CE%B5%CE%BF_%CF%83%CF%84%CE%B7_%CE%9C%CE%AC%CE%B8%CE%B7%CF%83%CE%B7

Παπαδημητρίου, Σ. (2020) Καλές Πρακτικές Ψηφιακού Γραμματισμού στα Οπτικοακουστικά Μέσα: Αποτελέσματα Έρευνας Δράσης στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, DOI:[10.12681/icodl.2316](https://doi.org/10.12681/icodl.2316)

Ουασίτσα Ι.-Ε (2013). Αξιοποίηση εκπαιδευτικών βίντεο στο πλαίσιο των ανοικτών ακαδημαϊκών μαθημάτων στην τριτοβάθμια Εκπαίδευση, διπλωματική εργασία, Διώνη, Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Τσιμπουκλή Α. (2012) Δυναμική ομάδας και επικοινωνία στην εκπαίδευση ενηλίκων. Αθήνα, Καμπύλη ΑΕΒΕ
copyright INE/ΓΣΕΕ

Διαδικτυακά διευκολυντικά εργαλεία για την εκπαίδευση :

- <https://www.thinglink.com> => για δημιουργία διαδραστικών εικόνων και video (με το create). Με 'share link' & 'copy' το στέλνουμε όπου επιθυμούμε μέσω mail κ.λ.π. (χρειάζεται εγγραφή για να 'λειτουργήσει')
- <https://learningapps.org> => έτοιμα φύλλα εργασίας και διαδραστικές ασκήσεις (από το browse apps), καθώς και δικαίωμα επεξεργασίας των φύλλων. (χρειάζεται εγγραφή για να 'λειτουργήσει')
- <https://lightpdf.com> => on line 'ελεύθερος' (χωρίς εγγραφή) μετατροπέας αρχείων, λήψη και απόθηκευσή τους στον η/υ μας.
- ❖ Είναι διευκολυντικό να έχουμε ένα mail 'χωριστό', το οποίο να το χρησιμοποιούμε για εγγραφή σε εκπαιδευτικά sites, όπως τα 2 πρώτα ανωτέρω.

"THE VIRTUAL KIDS GALLERY"

(Αποθετήριο ζωγραφικών έργων)

• <https://thevirtualkidsgallery.com> (= > απευθύνεται σε παιδιά 3-18+ χρονών)

Κείμενο των δημιουργών της ιστοσελίδας : **"The Virtual Kids Gallery"** είναι μία νέα ιστοσελίδα που δημοσιεύει εργασίες παιδιών που προέρχονται από όλο τον κόσμο! Στη νέα ψηφιακή εποχή που έχει ήδη αρχίσει να διαμορφώνεται, επιθυμούμε να λειτουργήσουμε αποκλειστικά στον ψηφιακό χώρο ως μία gallery που θα φιλοξενεί και θα "αποθηκεύει" τις δημιουργίες μαθητών που έφτιαξαν είτε στο σπίτι τους, είτε στο Σχολείο τους είτε σε χώρους όπως Σχολές εικαστικών, Κέντρα Παιδικής Δημιουργίας κ.λπ. Από την εμπειρία μας ως εκπαιδευτικοί αλλά και ως γονείς έχουμε δει τα οφέλη που ένα παιδί αποκομίζει από την ενασχόλησή του με την Τέχνη, κυρίως έχουμε ζήσει τη χαρά και την ικανοποίηση μέσα από τη δημιουργία οποιουδήποτε έργου τους. Οι δικές μας σκέψεις δημιουργώντας το **"The Virtual Kids Gallery"** ήταν να φτιάξουμε ένα χώρο όπου τα παιδιά θα μπορούν να έρχονται σε επαφή με δημιουργίες άλλων παιδιών από όλο τον κόσμο, να μπορούν στο μέλλον μέσα από την ιστοσελίδα μας να έρχονται σε επαφή και να ανταλλάσσουν τις σκέψεις, τις ιδέες για τα έργα τους αλλά και για την Τέχνη, συγχρόνως δε να επανέρχονται στα έργα που είχαν στο παρελθόν δημιουργήσει, έχοντάς τα συγκεντρωμένα και αποθηκευμένα στην ιστοσελίδα μας, να περιηγούνται στις διαφορετικές εποχές και ηλικίες κατά τις οποίες είχαν αυτά δημιουργηθεί! Εξάλλου μέσα από την ιστοσελίδα μας παρουσιάζουμε άρθρα, μελέτες, νέα, συνεντεύξεις κ.ά., σχετικά με τη σχέση **"Παιδί και Τέχνη"**, που θα μπορούν να είναι απολύτως κατανοητά τόσο από τους γονείς όσο και από τα παιδιά! Τέλος θέλουμε να σας κάνουμε γνωστό ότι έχουμε λάβει όλα εκείνα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζουμε το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων των παιδιών που παρουσιάζουμε τα έργα τους!

❖ **Με το 'The Virtual Kids Gallery', μπορείτε να επικοινωνείτε στο email : thevirtualkidsgallery@yahoo.com**

Μουσείο Σχολικής Ζωής & Εκπαίδευσης

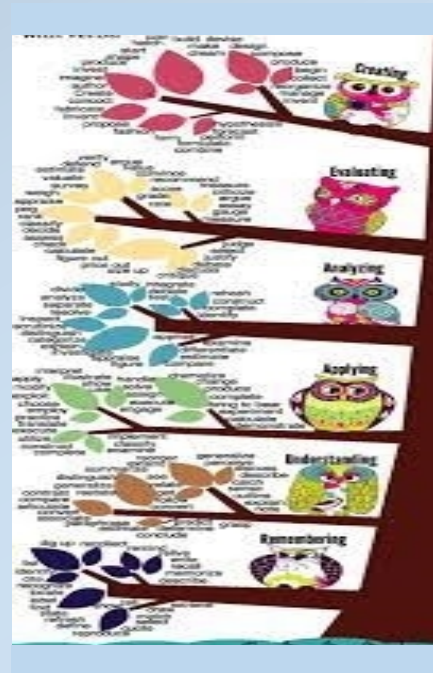
- Τριπόδων 23, Πλάκα, 10558, Αθήνα
Τ: 2103250341
Mail: info@ekedisy.gr / Site : <https://ekedisi.gr>

Υπό την εποπτεία του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Διάσωσης Εκπαιδευτικού Υλικού, το Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπ/σης, παρέχει :

- Εξ αποστάσεως σεμινάρια
- **Εκπαιδευτικά προγράμματα για το 1821 (με πλούσιο εκπ/κό υλικό)**
<https://ekedisi.gr/category/programmata/ekpedeftika-programmata>
- Ξεναγήσεις κ.ά.

Σας ευχαριστώ θερμά!!!

Σοφία Τριανταφύλλου
ΣΕΕ Αειφορίας-ΠΕΚΕΣ Θεσσαλίας
sofiatriantafilou@gmail.com